

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

М А Т Е Р І А Л И

**XIII Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

**XIII Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 24-25 квітня 2025 року)

Одеса -2025

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XIII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 24-25 квітня 2025 р.) 63 с.

Рецензенти:

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Маді Галина Іванівна – кандидат філософських наук, доцент кафедри і соціальних і гуманітарних дисциплін Одеського національного морського університету

Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту XXI століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 26 червня 2025 р.

«Освіта та соціалізація особистості»

24-25 квітня 2025 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Руславович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Пегінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

обміну, новаторства та розвитку, вплинула на Японію, Корею, В'єтнам та інші сусідні держави й народи. Кожен народ по своєму осмислив перейняте, що й дало нам те розмаїття й винятковість Далекого Сходу. Японці на основі китайських ієрогліфів винайшли власні алфавіти, що не могло не відзначитись на японській культурі й дало поштовх до розвитку японської літератури й мови, також «приміряли» Буддизм на Шінтоїзм; монголи ж придумали особливий спосіб приготування чаю, який став невід'ємною частиною життя й культури чаювання й відображає специфічно монгольські смаки; і ще багато інших прикладів. Новаторство тут спостерігається в адаптації, переосмисленні й новому використанні як свого, так і чужого, атже ніщо не з'являється з нічого. Бо найбільше бажання людства — бажання нового.

Отже, можна стверджувати, що культура є річчю динамічною, яка, як і саме людство, постійно змінюється, пристосовується та розвивається, намагаючись зберегти себе. Традиції дозволяють не забувати коріння й тримати зв'язок покоління й покоління, а новаторство дає ковток свіжого повітря у застарілі норми й лади, забезпечуючи постійний розвиток та оновлення.

Соборова Дарія Андріївна, здобувачка 4 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету початкового навчання. ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»;

Науковий керівник – **Петінова Оксана Борисівна**, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАВЧАННІ: МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ

Штучний інтелект (ШІ) активно проникає в різні сфери людської діяльності, трансформуючи усталені процеси та відкриваючи нові горизонти. Освітня галузь не є винятком, де інтеграція ШІ обіцяє значні покращення, але водночас породжує низку викликів та ризиків. Це дослідження має на меті глибокий аналіз соціальних аспектів інтеграції ШІ в освітній процес, окреслення можливостей та ризиків, що супроводжують цей процес, а також розробку дієвих рекомендацій для забезпечення ефективного та етичного використання ШІ в освіті.

Актуальність теми зумовлена стрімким розвитком ШІ-технологій та їх дедалі ширшим застосуванням у повсякденному житті, включно з доступом до інформації, комунікаціями та професійною діяльністю. Дослідження спирається на різні соціальні теорії, зокрема технологічний детермінізм та теорію соціального конструювання, для пояснення взаємодії технологій та суспільства, а також враховує такі важливі концепції як цифровий розрив та

соціальна нерівність, що безпосередньо впливають на доступність та ефективність використання ІІІ для різних груп населення.

Головне завдання дослідження полягає в аналізі соціальних наслідків впровадження ІІІ в освіту, ідентифікації ключових чинників, що формують ставлення до цих технологій, та наданні рекомендацій для їх ефективного й етичного застосування.

Об'єктом дослідження є вплив штучного інтелекту на освіту, включаючи зміни у процесах навчання, доступі до освітніх ресурсів, а також соціальні та етичні дилеми, що виникають внаслідок інтеграції ІІІ в освітню систему.

Аналіз наукових джерел свідчить про те, що ІІІ активно інтегрується в освітній процес, пропонуючи значні можливості для його трансформації, але й створюючи серйозні виклики. Попри очевидні успіхи, ІІІ все ще має обмеження, водночас, його вплив на повсякденне життя стає дедалі відчутнішим, змінюючи способи доступу до інформації, комунікації та навіть фінансові операції.

Інтеграція ІІІ в освітній процес несе як значні переваги, так і потенційні ризики. Серед ключових можливостей – підвищення гнучкості та доступності навчання, автоматизація рутинних завдань та персоналізація навчальних матеріалів відповідно до індивідуальних потреб кожного студента. Персоналізоване навчання за допомогою ІІІ дозволяє враховувати рівень підготовки, сильні та слабкі сторони учня, що сприяє підвищенню ефективності навчального процесу. Системи на базі ІІІ можуть виявляти прогалини у знаннях та пропонувати додаткові завдання для їх усунення.

Ще однією важливою перевагою використання ІІІ є розширення доступу до навчальних ресурсів. ІІІ забезпечує доступ до актуальних навчальних матеріалів з будь-якої точки світу, що є особливо цінним для студентів з віддалених регіонів або обмеженим доступом до якісної освіти. Онлайн-платформи на базі ІІІ можуть надавати універсальний доступ до матеріалів та дозволяти студентам навчатися за індивідуальним графіком. Автоматизація оцінювання за допомогою ІІІ дозволяє ефективно обробляти великі обсяги робіт, знижуючи навантаження на викладачів та мінімізуючи суб'єктивність і помилки в оцінках.

Таким чином, використання ІІІ в навчанні відкриває широкі можливості для індивідуалізації, покращення доступу до ресурсів та автоматизації оцінювання, але вимагає уважного розгляду ризиків, пов'язаних із надмірною залежністю від технологій, захистом даних та етичними аспектами.

З метою вивчення ставлення суспільства до інтеграції ІІІ у повсякденне життя та освіту було розроблено програму соціологічного дослідження.

Мета дослідження: проаналізувати рівень впливу та інтеграції технологій штучного інтелекту на різні аспекти повсякденного життя людей.

Гіпотези дослідження:

- Рівень обізнаності щодо використання ІІІ є вищим серед респондентів з більшою активністю у використанні сучасних технологій.
- Рівень обізнаності про історію створення та розвитку ІІІ є загалом низьким.

- Респонденти, які активно користуються цифровими технологіями, мають вищий рівень довіри до цифрових асистентів.
- Респонденти, які висловлюють сумніви щодо ШІ, частіше акцентують увагу на можливості порушення конфіденційності та зловживання персональними даними.
- Респонденти з більш позитивним ставленням до новітніх технологій більше підтримують використання ШІ в професійній сфері.
- Загальне ставлення до використання ШІ є більш позитивним серед тих, хто активно використовує цифрові технології, і більш негативним серед тих, хто обмежено взаємодіє з новими технологіями через страх перед їхнім впливом на особисте життя.

Проведений аналіз результатів опитування дозволив отримати дані щодо їхнього ставлення та досвіду використання ШІ. За результатами проведеного соціологічного дослідження можна зробити комплексні висновки, які підтверджують усі висунуті гіпотези. Рівень обізнаності щодо використання ШІ у повсякденному житті вищий серед активних користувачів цифрових технологій, які вже активно застосовують ШІ-інструменти, такі як ChatGPT та Gemini. Водночас, знання про історію створення та розвитку ШІ є загалом низькими. Готовність до повної інтеграції ШІ в освіту, особливо до заміни викладачів, залишається низькою, а оцінка готовності освітніх закладів є неоднозначною. При цьому, усвідомлення важливості вміння взаємодіяти зі ШІ та необхідності його вивчення в освітніх установах є високим. Таким чином, інтеграція ШІ в освіту є багатограним процесом, що несе значні можливості для покращення якості та доступності навчання, але також вимагає уважного розгляду та вирішення етичних, соціальних та технічних викликів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ван Н., Лі М. Teachers' perceptions of the risks and benefits of AI in higher education: A case study of ERNIE Bot. *Innovations in Education and Teaching International*. 2024.. DOI: 10.1080/14703297.2024.2432429.
2. Віїтаваара Б., Відар Л. Виклики та можливості, пов'язані з онлайн-навчанням у вищій освіті. *Освіта та інформаційні технології*. Опубліковано: 04 лютого 2025.
3. Вільямсон Б., Ейнон Р. Historical threads, missing links, and future directions in AI in education. *Learning, Media and Technology*. 2020. Т. 45, № 3. С. 223–235.
4. Фаріско М., Бальдассар Г., Картоні Е., Ліч А., Петрович М.А., Роземан А., Саллес А., Шталь Б., ван Альбада С. Й. Метод етичного аналізу штучного інтелекту, натхненного мозком, 2024. Вип. 57.
5. .Oscar Karnalim. Similarities of Human and AI Assistance in Programming Plagiarism: Student Perspective. *Conference paper*. 2025 p. P. 149–156.

ЗАКОНИ ЛОГІКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІЛОСОФСЬКОГО АНАЛІЗУ СУСПІЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ	
<i>Наумкіна Світлана Михайлівна, Козюк Анатолій Володимирович</i>	40
ТРАНСФОРМАЦІЯ МОТИВАЦІЙ ТА ОСВІТНІХ СТРАТЕГІЙ МОЛОДІ	
<i>Начев Микола Юрійович</i>	42
АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК МЕХАНІЗМ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СВІТУ	
<i>Поздняк Дар'я, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	43
КРЕАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ НОВИХ ОСВІТНІХ РЕФОРМ	
<i>Саловський Арсен, Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	45
ЯКИЙ ЗВ'ЯЗОК ТРАДИЦІЙ І НОВАТОРСТВА У РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ?	
<i>Соборова Дарія Андріївна, Петінова Оксана Борисівна</i>	46
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАВЧАННІ: МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ	
<i>Стойкова Кароліна, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	49
ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІВДЕННОКОРЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ УСПІШНОСТІ МАЙБУТНЬОГО КРАЇНИ	
<i>Татаренко Анна Андріївна, Власова Олена Борисівна</i>	51
МУЗИКОТЕРАПІЯ, ЯК ЗАСІБ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	
<i>Фільварська Валерія В'ячеславівна, Петінова Оксана Борисівна</i>	53
СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОНТОЛОГІЧНА ОСНОВА КОНЦЕПЦІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО МАРКЕТИНГУ	
<i>Чекаліна Марія, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	56
ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТИ У ДЕРЖАВАХ ТИХООКЕАНСЬКОГО РЕГІОНУ (НА ПРИКЛАДІ ЯПОНСЬКОЇ СИСТЕМИ	
<i>Шевченко Інга, Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	59
ЕКОЛОГІЯ, МОРАЛЬ, ПОЛІТИКА	
Зміст	61